

FMC

Núm. 104 Octubre-Novembre-Desembre de 2017 Federació de Municipis de Catalunya

Dret a la ciutat

**NOVA GUIA DE SERVEIS DE
LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA**

Som la veu reivindicativa del món local.

L'entitat associativa de referència que vetlla pels interessos dels governs locals.

En formen part ajuntaments, consells comarcals, entitats municipals descentralitzades, àrea metropolitana de Barcelona i diputacions d'arreu del país, que representen un 92% de la població de Catalunya.

4 Actualitat de l'FMC

Democràcia municipal, participació, ètica i bon govern local, eixos centrals de la jornada de l'FMC i els síndics locals a Municipleàlia. Protocol addicional a la Carta Europea d'Autonomia Local (CEAL) sobre el dret a participar en els assumptes locals. El conflicte d'interessos i la transparència, analitzada pel director de l'Oficina Antifrau de Catalunya. Potestat normativa local i recurs de cassació. Sessió especial del SDL sobre la nova Llei de contractes del sector públic. La gestió dels serveis urbans, analitzada al Seminari Tècnic Local. Participació de l'FMC en el Congrés internacional de dret urbanístic de l'UAB. El disseny de carrils bici, el paisatge urbà i la remodelació de nuclis antics es debaten al Seminari Tècnic Local de l'FMC. Més de 200 assistents analitzen la gestió urbanística en una altra sessió del Seminari Tècnic Local. El Seminari de Relacions Col·lectives de l'FMC celebra dues sessions aplegant 160 tècnics i electes per parlar de l'ocupació pública i de la política de personal. L'FMC va fer l'ofrena floral davant el monument de Rafael de Casanova. L'FMC es reuneix amb la Plataforma Unitària de la Gent Gran de Catalunya. Les federacions territorials de la FEMP promouen canvis en els plans de formació. Anàlisi de la problemàtica jurídica dels cementiris i els serveis funeraris. L'FMC, a la sessió per informar de la renda garantida de ciutadania. Recomanacions en instal·lacions tècniques de serveis municipals. Curs avançat per tractar la normativa de subvencions, organitzat per l'FMC. Com aconseguir una gestió positiva de conflictes en l'àmbit local. El control municipal en la gestió indirecta dels serveis municipals. Els governs locals reflexionen sobre el paper dels serveis locals de policia i protecció civil en la lluita contra el terrorisme. Manifest de l'FMC amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones. L'FMC analitza la transformació digital de l'administració. L'FMC prepara un compilatori de les ponències del curs sobre la gestió del servei públic de l'aigua. Què cal? municipalitzar o externalitzar? Bones pràctiques en contractació pública. Els governs locals catalans presenten més de 350 propostes a les JEP 2017. Participació, transparència i bon govern, a l'agenda de l'FMC.

22 Actualitat europea

Guia d'oportunitats de finançament per fer arribar la banda ampla als governs locals. La Comissió de Ciutats Digitals de la CGLU publica l'estudi d'Smart Cities 2017. 31 d'octubre, Dia Mundial de les Ciutats.

23 Observatori local

Fusionar municipis no és més eficient... com a mínim a Dinamarca

24 Anàlisi

El dret a la ciutat: per un nou urbanisme sostenible econòmicament, socialment i ambientalment (Juli Ponce)
La nova Llei de contractes del sector públic (Jesús Colás)

28 Localret

Decidim compartir el coneixement

29 Opinió

Miquel Giménez / Salvador Sabrià

30 Focus d'innovació local

Programes locals de contractes d'aprenentatge / Preparar la transició cap a una mobilitat més sostenible / La transició envers economies rurals més verdes / Artistes a les escoles

32 Bones Pràctiques

Mollet del Vallès - Sant Cugat del Vallès - Santa Coloma de Gramenet - Blanes - Tarragona - Osona - Parets del Vallès

Va tenir lloc a Lleida el 25 d'octubre

DEMOCRÀCIA MUNICIPAL, PARTICIPACIÓ, ÈTICA I BON GOVERN LOCAL, EIXOS CENTRALS DE LA JORNADA DE L'FMC I ELS SÍNDICS LOCALS A MUNICIPALÀLIA

La **Federació de Municipis de Catalunya**, juntament amb el Fòrum de Síndics, Síndiques, Defensors i Defensores Locals de Catalunya, va organitzar el 25 d'octubre a Lleida, dins del marc de la Fira Municipalàlia 2017, en la qual hi va ser present un cop més l'**FMC** amb un estand, una jornada per analitzar com els reptes de la democràcia local representativa tenen a veure amb la millora dels sistemes de participació política i amb una governança atenta als ciutadans.

Caminar en la direcció més adequada i eficaç per assolir aquests reptes requereix de reformes normatives i institucionals. Les vigents lleis de transparència, l'assumpció de codis de conducta i compromisos d'integritat són, sens dubte, eines sobre les quals anar construint una democràcia municipal millor en termes de qualitat i satisfacció ciutadana. També la participació, entesa com a una nova competència municipal requereix la seva estandardit-

zació legal per assegurar el principi d'igualtat en els termes establerts al Protocol sobre Participació Ciutadana de la Carta Europea d'Autonomia Local (CEAL). I en aquest context, les sindicatures de defensa de la ciutadania són, precisament en aquest marc de la CEAL, una figura institucional que pot ajudar a recórrer aquest camí.

De tots aquests temes se n'ha parlat a la jornada sobre democràcia municipal, participació, ètica i bon govern local: el paper de les sindicatures locals, que va tenir lloc al Saló Segrià, de Fira de Lleida, dins de Municipàlia.

A la jornada, adreçada a electes locals, síndiques i síndics locals, secretaris i interventors, directius, juristes i tècnics locals i, en general, personal vinculat als governs locals, va estar inaugurada per Àngel Ros, alcalde de Lleida, que va agrair la **“participació de la Federació de Municipis de Catalunya un any més a Municipàlia, afegint que ha estat un plaer poder-nos acompanyar”**; Xavier Amor, president de l’FMC i alcalde de Pineda de Mar, que va remarcar que sempre **“els ciutadans i ciutadanes estan i estaran al centre de la gestió dels governants, dels governs locals, dels ajuntaments”**. I ha conclòs recordant que **“necessitem saber escoltar per reconèixer la diferència i poder acordar: aquesta és la base de la política”**; i Joan Barrera, president del FòrumSD.

M. Assumpció Vilà, síndica de Barcelona, va moderar i intervenir en aquesta taula, i va afirmar el paper que desenvolupen els síndics: **“fan de pont entre els ciutadans i l’ajuntament”**. Es va comptar també amb la intervenció de

Fernando Pindado, comissionat de participació de l’Ajuntament de Barcelona, que va remarcar que **“els ajuntaments són ens polítics, no gestors de serveis”** i amb Juan Ignacio Soto Valle, secretari general de la **Federació de Municipis de Catalunya**, que, juntament amb el mateix Joan Barrera, van analitzar l’ètica, els codis de conducta i el bon govern a l’administració local: instruments per a la qualitat democràtica.

Joan Barrera, en la seva intervenció, va dir que **“cal institucionalitzar i dotar de recursos la figura dels síndics”**.

A la jornada es va tractar el Protocol sobre participació ciutadana i es va acordar demanar a l’Estat espanyol l’adhesió a aquest Protocol.

En aquest sentit, el secretari general de l’FMC va afegir que **“cal que el Govern espanyol aprovi el protocol addicional de la Carta Europea d’Autonomia Local relatiu a la participació ciutadana en els assumptes de l’autoritat local”**, afegint que **“és certament enutjós que cap parlament autonòmic de l’Estat espanyol hagi reclamat l’adhesió de l’Estat a aquest Protocol, tal i com ha instat el Consell d’Europa. Per això, és d’agrair l’esforç de Fèlix Alonso, diputat i alcalde d’Altafulla, per impulsar l’acord del Congrés de Diputats de data 14 de març de 2017, publicat al Butlletí Oficial de les Corts Generals -Congrés dels Diputats-, de 24 de març de 2017, d’aprovació amb modificacions de la Proposició de Llei sobre el dret de participació en els assumptes de l’autoritat local i el respecte a l’autonomia local”**.

PROTOCOL ADDICIONAL A LA CARTA EUROPEA D'AUTONOMIA LOCAL (CEAL) SOBRE EL DRET A PARTICIPAR EN ELS ASSUMPTES LOCALS

Preàmbul

Els Estats membres del Consell d’Europa, signataris del present Protocol addicional a la Carta Europea d’Autonomia Local (en endavant, ‘la Carta’, ETS núm. 122).

Considerant que l’objectiu del Consell d’Europa és aconseguir una major unitat entre els seus membres als efectes de protegir i fer realitat les idees i principis que constitueixen el seu patrimoni comú;

Considerant que el dret a participar en la direcció dels assumptes públics és un dels principis democràtics que comparteixen tots els Estats membres del Consell d’Europa;

Considerant que l’evolució que ha tingut lloc en els Estats membres ha mostrat la vital importància d’aquest principi per a l’autonomia local;

Considerant que seria apropiat complementar la Carta amb

disposicions que garanteixin el dret a participar en els assumptes de l’autoritat local;

Tenint en compte el Conveni sobre l’accés als documents oficials, del Consell d’Europa, adoptat pel Comitè de Ministres el 27 de novembre de 2008;

Tenint en compte així mateix la Declaració i el Pla d’Acció adoptats en la 3a Cimera de Caps d’Estat i de Govern del Consell d’Europa (Varsòvia, del 16 al 17 de maig de 2005), Han acordat el següent:

Article 1. Dret a participar en els assumptes de l’autoritat local

1. Els Estats Part garantiran el dret a participar en els assumptes de l’autoritat local a totes les persones que es trobin sota la seva jurisdicció;

2. El dret a participar en els assumptes de l'autoritat local significa el dret a tractar de determinar o d'influenciar en l'exercici dels poders i responsabilitats de l'autoritat local.

3. La llei proporcionarà mitjans per facilitar l'exercici d'aquest dret. Sense discriminar de manera injusta cap persona o grup, la llei podrà preveure mesures particulars per a diferents circumstàncies o categories de persones. De conformitat amb les obligacions constitucionals i/o internacionals de la Part, la llei podrà, en particular, preveure mesures específicament limitades als votants.

4.1. Cada Part reconeixerà per llei el dret dels nacionals de la Part a participar, en qualitat de votants o candidats, en l'elecció dels membres del consell o assemblea de l'autoritat local en la què resideixin.

4.2. La llei també reconeixerà el dret d'altres persones a participar en els casos en què la Part, de conformitat amb el seu propi ordre constitucional, així ho determini o en què això estigui de conformitat amb les obligacions jurídiques internacionals de la Part.

5.1. Tota formalitat, condició o restricció de l'exercici del dret a participar en els assumptes de l'autoritat local haurà d'estar prevista per la llei i ser compatible amb les obligacions jurídiques internacionals de la Part.

5.2. La llei imposarà les formalitats, condicions i restriccions que siguin necessàries per assegurar que l'exercici del dret a participar no soscavi la integritat ètica i la transparència de l'exercici dels poders i responsabilitats de l'autoritat local.

5.3. Qualsevol altra formalitat, condició o restricció haurà de ser necessària per al funcionament d'una democràcia política eficaç, per al manteniment de la seguretat pública en una societat democràtica o perquè la Part compleixi els requisits de les seves obligacions jurídiques internacionals.

Article 2. Aplicació de mesures per al dret a participar

1. Les Parts hauran de prendre totes les mesures necessàries per fer efectiu el dret a participar en els assumptes de l'autoritat local.

2. Aquestes mesures per a l'exercici del dret a participar hauran de ser, *inter alia*:

i. habilitar les autoritats locals perquè permetin, promoguin i facilitin l'exercici del dret a participar establert en el present Protocol;

ii. garantir l'establiment de:

- a) procediments per fomentar la participació de les persones, entre ells procediments de consulta, referèndums i peticions locals i, en els casos en què l'autoritat local tingui molts habitants i/o abarqui una zona geogràfica extensa, mesures per fomentar la participació de les persones a un nivell proper a elles;
- b) procediments per accedir, de conformitat amb l'ordre constitucional i les obligacions jurídiques internacionals de la Part,

a documents oficials que estiguin en poder de les autoritats locals;

c) mesures per satisfer les necessitats de categories de persones que s'enfrontin a obstacles particulars en participar, i

d) mecanismes i procediments per tramitar i respondre les queixes i propostes relatives al funcionament de les autoritats locals i de l'administració pública local;

iii. fomentar la utilització de tecnologies de la informació i les comunicacions per a la promoció i l'exercici del dret a participar establert en el present Protocol.

3. Els procediments, mesures i mecanismes podran ser diferents per diferents categories d'autoritats locals, tenint en compte el seu tamany i competències.

4. En els processos de planificació de presa de decisions en relació amb les mesures que han d'adoptar-se per fer efectiu el dret a participar en els assumptes de l'autoritat local, hauran de celebrar-se consultes amb les autoritats locals en la mesura del possible, de manera oportuna i d'un mode apropiat.

Article 3. Autoritat a les quals s'aplica el Protocol

El present Protocol s'aplica a totes les categories d'autoritats locals existents al territori de la Part. Cada Estat, però, podrà, en disposar el seu instrument de ratificació, acceptació o aprovació, especificar les categories d'autoritats locals o regionals a les que pretén limitar l'àmbit d'aplicació del Protocol o a les que pretén excloure del seu àmbit d'aplicació. També podrà incloure d'altres categories d'autoritats locals o regionals en l'àmbit d'aplicació del Protocol per mitjà d'una notificació ulterior al Secretari General del Consell d'Europa.

Article 4. Aplicació territorial

1. Tot Estat, en el moment de la firma o en disposar el seu instrument de ratificació, acceptació o aprovació, podrà especificar el territori o els territoris als quals s'aplicarà el present Protocol.

2. Tota Part podrà, en qualsevol data ulterior, per mitjà d'una declaració adreçada al Secretari General del Consell d'Europa, fer extensiva l'aplicació del present Protocol a qualsevol altre territori especificat en la declaració. Pel que respecta a aquest territori, el Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes després de l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la què el Secretari General hagi rebut aquesta declaració.

3. Tota declaració formulada de conformitat amb els dos paràgrafs precedents podrà, amb respecte a qualsevol territori especificat en aquesta declaració, retirar-se per mitjà d'una notificació adreçada al Secretari General del Consell d'Europa. La retirada tindrà validesa el primer dia del mes després de l'expiració d'un període de sis mesos després de la data en la que el Secretari General hagi rebut la notificació.

Article 5. Firma i entrada en vigor

El present Protocol quedarà obert a la firma pels Estats membres del Consell d'Europa signataris de la Carta. Està subjecte a la ratificació, acceptació o aprovació. Un Estat membre del Consell d'Europa no podrà ratificar, acceptar o aprovar el present Protocol a no ser que hagi ratificat, acceptat o aprovat, simultàniament o anteriorment, la Carta. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositaran davant el Secretari General del Consell d'Europa.

2. El present Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes després de l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la que vuit Estats membres del Consell d'Europa hagin expressat el seu consentiment per quedar vinculats al Protocol de conformitat amb les disposicions del paràgraf 1.

3. Pel que respecta a qualsevol Estat membre que expressi ulteriorment el seu consentiment per quedar vinculats a ell, el Protocol entrarà en vigor el primer dia del mes després de l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la que s'hagi dipositat l'instrument de ratificació, acceptació o aprovació.

Article 6. Denúncia

1. Tota Part podrà, en qualsevol moment, denunciar el present Protocol per mitjà d'una notificació adreçada al Secretari General del Consell d'Europa.

2. La denúncia tindrà validesa el primer dia del mes després de l'expiració d'un període de sis mesos després de la data en la que el Secretari General hagi rebut la notificació.

Article 7. Notificacions

El Secretari General del Consell d'Europa notificarà als Estats membres del Consell d'Europa:

- a. tota firma;
- b. el dipòsit de tot instrument de ratificació, acceptació o aprovació;
- c. tota data d'entrada en vigor del present Protocol de conformitat amb l'article 5;
- d. tota notificació rebuda en aplicació de les disposicions de l'article 3, i
- e. qualsevol altre acte, notificació o comunicació en relació amb el present Protocol.

En testimoni d'això, els sotasignants, degudament autoritzats per a això, han signat el present Protocol.

Comença la 30a edició del Seminari de Dret Local

EL CONFLICTE D'INTERESSOS I LA TRANSPARÈNCIA, ANALITZADA PEL DIRECTOR DE L'OFICINA ANTIFRAU DE CATALUNYA

240 electes i tècnics locals es van reunir el 20 d'octubre en una nova sessió del Seminari de Dret Local (SDL) per parlar sobre el conflicte d'interessos i la transparència i sobre el règim jurídic del control intern de les entitats del sector públic local. L'SDL, organitzat per la **Federació de Municipis de Catalunya** i que enguany arriba a la seva 30a edició, ha comptat amb la participació en tots aquests anys de 8.500 assistents.

Al Seminari 2017-2018, que va començar el 20 d'octubre i que es perllongarà fins al mes de juny, procurem combinar reflexions de contingut teòric o fonamental, amb anàlisi de problemes jurídics més concrets i d'ordre pràctica, alguns d'ells d'èstricta actualitat.

En aquest sentit, la sessió d'octubre, que va està inaugurada per Albert Solé, director dels Serveis Jurídics de l'Ajuntament de Barcelona; Petra Mahillo, secretària general de la Diputació de Barcelona; Ramon Torra, gerent de l'Àrea Metropolitana de Barcelona; Juan Ignacio Soto Valle, secretari general de l'**FMC**; i Josep Mir, professor de Dret Administratiu de la UPF; va tractar el conflicte d'interessos i transparència i el règim jurídic del control intern al sector públic, a càrrec de Miguel Ángel Gimeno Jubero, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya; i

també es va analitzar el règim jurídic del control intern de les entitats del sector públic local, a càrrec de Josep Abella Albiñana, interventor general de la Diputació de Barcelona. Des de la **Federació de Municipis** subratllem aquesta acció formativa, que enguany arriba al seu 30è aniversari, i posem en relleu el seu interès i la seva utilitat per als milers de juristes que s'hi han inscrit fins ara. La programació d'aquest curs 2017-2018 manté l'estructura tradicional en tres blocs d'aportacions: informe d'actualitat jurídica, a primera hora, seguit de dues conferències generals sobre temàtiques previstes des d'ara i, a darrera hora, sessions per grups sobre qüestions més d'actualitat. D'entre les temàtiques previstes, destaquem els temes penals, que malauradament tenen una gran incidència en la nostra Administració pública actual, la continuació de l'estudi de la nova legislació de procediment administratiu i les qüestions jurídiques suscitant algunes de les noves necessitats urbanes i de servei públic que han d'afrontar els ajuntaments.

Segona sessió, celebrada el 10 de novembre POTESTAT NORMATIVA LOCAL I RECURS DE CASSACIÓ

El 10 de novembre es va celebrar una altra sessió del Seminari de Dret Local de la **Federació de Municipis de Catalunya**, en la que vàrem comptar amb Lucía Casado Casado, professora de Dret Administratiu de la Universitat Rovira i Virgili, que ens va parlar de la incidència de la Llei del procediment administratiu comú en la potestat normativa local, i també vam comptar amb Dimitry Berberoff Ayuda, magistrat del Tribunal Suprem, que va parlar sobre el recurs de cassació.

Per acabar l'SDL 2017-2018 encara faltaran per celebrar set sessions, entre les quals es parlarà de servei públic d'aigua, concessió demanial i drets de superfície, responsabilitats dels funcionaris en el deure d'informar, ocupació de l'espai públic, selecció de personal, contaminació acústica o conservació de documents públics.

Sessió especial del Seminari de Dret Local sobre la nova Llei de contractes del sector públic

La **Federació de Municipis de Catalunya**, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i el CSITAL de Catalunya, organitza una sessió especial del Seminari de Dret Local sobre els aspectes essencials de la nova Llei de contractes del sector públic (LCSP), que tindrà lloc el proper dijous 30 de novembre.

Les Corts espanyoles acaben d'aprovar la nova Llei de contractació pública que, previsiblement, serà promulgada els propers dies i entrarà en vigor als quatre mesos de la seva publicació, entre mitjans de febrer i començaments de març del 2018. Els darrers anys hem viscut les nombroses i successives modificacions de la legislació de contractes del sector públic, bé sigui per apropar-la als canons comunitaris, bé per adaptar-la a les resolucions derivades de la jurisprudència europea o en atenció a altres finalitats d'índole interna. Aquesta nova llei, a més d'adaptar plenament la legislació interior a les darreres directives comunitàries, adopta una sistemàtica normativa substancialment diferent a la vigent fins ara, motiu més que suficient per haver-la d'analitzar de nou.

Aquesta sessió té l'objecte d'oferir una primera anàlisi general de la nova LCSP, amb antelació suficient a la seva entrada en vigor i amb la mirada posada als seus continguts més rellevants des de la perspectiva dels ens locals. La sessió és gratuïta i oberta a totes les persones que hi volen participar.

Programa

Presentació de la jornada especial

Xavier Amor, president de la **Federació de Municipis de Catalunya** i alcalde de Pineda de Mar

Maria Petra Sáiz Antón, interventora de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i presidenta del CSITAL de Catalunya

Eixos de la reforma i nova sistemàtica de l'LCSP: el règim jurídic aplicable

Silvia Díez Sastre, professora titular de Dret Administratiu i directora del Màster de Contractació Pública de la Universitat Autònoma de Madrid.

El nou règim de fiscalització i control financer de la contractació pública

Maria Petra Sáiz Antón, interventora de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i presidenta del CSITAL de Catalunya

El control de la contractació pública pels Tribunals administratius de contractes: novetats en relació amb el recurs especial en matèria de contractació

Neus Colet Arean, presidenta del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic

L'Administració local en la LCSP: especialitats

Jesús Colás Tenas, secretari general de la Diputació Provincial de Saragossa.

Va tenir lloc el 3 de novembre, amb més de 140 tècnics i electes locals

LA GESTIÓ DELS SERVEIS URBANS, ANALITZADA AL SEMINARI TÈCNIC LOCAL

Més de 140 electes i tècnics locals van debatre sobre la gestió dels serveis urbans en una nova sessió del Seminari Tècnic Local organitzat per l'FMC, el 3 de novembre.

La contribució d'una gestió sostenible dels residus a

una economia circular i baixa en carboni i les oportunitats de les empreses, va estar analitzada per Josep Maria Tost i Borràs, director de l'Agència de Residus de Catalunya. A continuació, es va parlar sobre la simbiosi industrial com a eina d'aplicació dels processos d'economia circular a la indústria i el paper dels municipis, a càrrec de Verónica Kuchinow, directora de Simbiosi, presidenta de la Comissió d'Energia i Residus del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya. Finalment, Jordi Bordanove i Richart, cap del Servei de Promoció i Conservació de l'espai Públic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, va parlar sobre la gestió de les platges.

Recordem que ja s'han celebrat sis sessions del Seminari Tècnic Local: la de 28 d'abril, sobre planejament territorial i urbanístic; la de 19 de maig, sobre medi ambient; la de 12 de juny, sobre gestió de l'aigua urbana; la de 14 de juliol, sobre urbanisme; la de 22 de setembre, sobre projectes urbans; i la de 6 d'octubre, sobre gestió urbanística.

Falta per celebrar la darrera sessió del 2017, el 15 de desembre, sobre mobilitat.

PARTICIPACIÓ DE LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS EN EL CONGRÉS INTERNACIONAL DE DRET URBANÍSTIC DE LA UAB

El Congrés, que es va celebrar els dies 22 i 23 de setembre a Barcelona, i que es va dedicar a la protecció del patrimoni arquitectònic i natural i la seva relació amb el dret urbanístic, va comptar amb la participació del secretari general de la **Federació de Municipis de Catalunya**, Juan Ignacio Soto Valle, que va intervenir en l'acte de cloenda.

En la seva intervenció, va destacar que la **"ciutat democràtica no pot construir-se sense polítiques públiques en matèria d'habitatge"**. En aquest sentit, va afirmar que **"els nous usos, el transport com a element d'igualtat d'oportunitats i d'accés a la feina per la gent, la protecció i la gestió dels espais comuns, dels espais públics, també la cura del patrimoni que dona sentit, expressa i projecta l'ànima dels pobles, són àmbits sobre els quals concretar elements per a un nou urbanisme"**.

El Congrés Internacional de Dret Urbanístic, que enguany ha arribat a la seva onzena edició, va estar organitzat per l'Associació Internacional de Dret Urbanístic (AIDRU), l'Associació Espanyola de Dret Urbanístic i la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). i es va realitzar a la Casa Convalescència (UAB Campus) de Barcelona.

En la sessió de 22 de setembre

EL DISSENY DE CARRILS BICI, EL PAISATGE URBÀ I LA REMODELACIÓ DE NUCLIS ANTICS ES DEBATEN AL SEMINARI TÈCNIC LOCAL DE L'FMC

La **Federació de Municipis de Catalunya** va celebrar el 22 de setembre una sessió del Seminari Tècnic Local dedicada a projectes urbans, concretament a aquests tres aspectes d'ampli abast en relació als projectes en el medi urbà, un element de referència de Barcelona: el disseny de carrils bici, el paisatge urbà i la remodelació de nuclis antics.

La sessió, que va tenir lloc a l'auditori de l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra (Idec), va analitzar diverses consideracions per al disseny de carrils bici urbans: concretament el cas de Barcelona. Aquesta anàlisi va anar a càrrec de Joan Alba, soci fundador d'Atelier Barcelona i gerent d'ALFA, assessoria d'Infraestructures i Mobilitat.

Seguidament Joan Forgas, arquitecte de Forgas arquitectes va parlar sobre el paisatge urbà i els elements que el configuren. Finalment, per tractar sobre la remodelació dels nuclis antics, vàrem comptar amb Josep A. Megías, cap del Servei de Projectes i Obres III de la Direcció de Serveis de l'Espai Públic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Es va celebrar el 6 d'octubre

MÉS DE 200 ASSISTENTS ANALITZEN LA GESTIÓ URBANÍSTICA EN UNA ALTRA SESSIÓ DEL SEMINARI TÈCNIC LOCAL

Susana Martínez Novella, directora dels Serveis Jurídics de la Diputació de Barcelona, va fer en aquesta nova sessió del STL una anàlisi de la responsabilitat patrimonial. Agustí Jover i Armengol i Miquel Morell i Deltell, economistes, Promo Assessors i Consultors, van informar sobre la Guia per la viabilitat econòmica i financera del planejament urbanístic. I, finalment, per parlar de la participació ciutadana vàrem comptar amb Marc Parés, doctor en Ciències Ambientals, investigador i coordinador del grup *Urban Governance, Commons, Internet and Social Innovation*, de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) de la UAB.

Recordem que ja s'han celebrat cinc sessions del Seminari Tècnic Local: la de 28 d'abril, sobre planejament territorial i urbanístic; la de 19 de maig, sobre medi ambient; la de 12 de juny, sobre gestió de l'aigua urbana; la de 14 de juliol, sobre urbanisme; i la de 22 de setembre, sobre projectes urbans.

EL SEMINARI DE RELACIONS COL·LECTIVES DE L'FMC CELEBRA DUES SESSIONS APLEGANT 160 TÈCNICS I ELECTES PER PARLAR DE L'OCUPACIÓ PÚBLICA I DE LA POLÍTICA DE PERSONAL

Aquest seminari, organitzat per la **Federació de Municipis de Catalunya**, se centra enguany en la política d'ocupació pública per a l'any 2017, els problemes de personal relacionats amb la internalització dels serveis contractats i el futur del treball públic durant el proper decenni, i té lloc els dies 18 d'octubre, 15 de novembre i 20 de desembre.

El Seminari es va inaugurar dimecres 18 d'octubre amb una sessió dedicada a la política d'ocupació pública que es portarà a terme durant l'any 2017, amb una ponència sobre l'Acord per a la millora de l'ocupació pública i la política d'ocupació pública prevista per les lleis pressupostàries, a càrrec d'Alberto Palomar Olmeda, magistrat i professor de Dret Administratiu de la Universitat Carlos III de Madrid, intervenció que va venir acompanyada de la de Josefa Cantero Martínez, professora de Dret administratiu de la Universitat de Castella-La Manxa, sobre les irregularitats en l'ocupació pública i la responsabilitat dels òrgans competents en matèria de personal. Va cloure aquesta primera sessió la ponència de la professora de Dret del treball i de la

Seguretat Social de la Universitat de Castella-La Manxa, Amparo Merino Segòvia, que va tractar sobre l'acció sindical a les administracions públiques i els crèdits horaris per realitzar funcions de representació després de la legislació de crisi.

En la sessió del més de novembre el tema que es va abordar va ser la política de personal en els processos de remunicipalització. Es va obrir amb la intervenció del catedràtic de Dret administratiu de la Universitat de Granada, Federico Castillo-Blanco, que va parlar sobre la pro-

blemàtica relacionada amb la incorporació de personal laboral en els supòsits d'internalització de serveis. Els projectes en curs: llei pressupostària i llei de contractes del sector públic. A continuació, la professora de Dret del treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Barcelona, Raquel Serrano Olivares, va exposar una ponència sobre internalització de serveis i adaptació de les condicions de treball del personal subrogat en el sector públic. Unes intervencions que van ser completades amb la participació de Margarita Tarabini-Castellani Aznar, professora de Dret del treball i de la Seguretat Social de la Universitat de les Illes Balears, que va tractar els drets d'informació i consulta del personal en les transmissions induïdes per la recuperació de serveis i activitats contractades.

La tercera sessió del desembre tindrà una perspectiva més prospectiva. La primera ponència anirà a càrrec de la catedràtica de Dret del treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Lleó, Susana Rodríguez Escanciano, que tractarà del tema poder de control, sistemes tecnològics i drets dels empleats públics.

La seva participació anirà seguida de la del professor de Dret administratiu a ESADE, Manuel Férrez Fernández, que abordarà la problemàtica de l'ocupació pública després de la crisi. Tancarà el Seminari el responsable de Recursos Humans de la Direcció General de la Funció Pública del Govern Basc, Mikel Gorriti Bontingui, que ens acostarà a la problemàtica de les relacions entre envelliment i serveis públics: les polítiques d'edat a l'ocupació pública en el pròxim decenni.

Diada Nacional de Catalunya

L'FMC VA FER L'OFRENA FLORAL DAVANT EL MONUMENT DE RAFAEL DE CASANOVA

Com cada Diada nacional de l'11 de setembre, les dues entitats municipalistes van fer l'ofrena conjunta.

Van encapçalar l'acte el president de la **Federació de Municipis de Catalunya** i alcalde de Pineda de Mar, Xavier Amor, i el president de l'ACM i alcalde de Premià de Mar, Miquel Buch, juntament amb els secretaris generals de les dues entitats.

Van estar acompanyats, entre d'altres, per Esther Pujol, alcaldessa de Tiana i presidenta de l'Àmbit de Desenvolupament Econòmic i Ocupació de l'**FMC**.

L'FMC ES REUNEIX AMB LA PLATAFORMA UNITÀRIA DE LA GENT GRAN DE CATALUNYA

Xavier Amor, president de la **Federació de Municipis de Catalunya**, es va reunir el 18 de setembre amb una representació de la Plataforma Unitària de la Gent Gran de Catalunya, encapçalada pel coordinador de la mateixa, Josep Guinot, per tal de tractar diversos temes relacionats amb la problemàtica de la gent gran en tots els seus aspectes i per concretar possibles col·laboracions. D'entre els temes tractats, **destaquem que l'FMC recolza la reivindicació que fa la Plataforma en relació a**

l'aplicació dels compromisos legals en la Llei de pressupostos de la Generalitat referent a l'augment de l'IRSC.

La Plataforma es va crear el mes de febrer del 2013 i està formada per les principals organitzacions de Gent Gran de Catalunya (sindicats, jubilats, pensionistes, vídues, etc.), amb la voluntat de coordinar actuacions en defensa dels drets de la Gent Gran de Catalunya.

Des de la Plataforma es dona suport als moviments ciutadans i organitzacions de tot tipus que rebutgen les retallades socials i econòmiques i animen totes les organitzacions de Gent Gran a manifestar el rebuig i la repulsa defensant els plantejaments reivindicatius contemplats en les resolucions dels congressos i convencions de la Gent Gran.

Reunides el 3 de novembre, a Sevilla

LES FEDERACIONS TERRITORIALS DE LA FEMP PROMOUEN CANVIS EN ELS PLANS DE FORMACIÓ

Sevilla, va acollir el 3 de novembre una trobada dedicada a analitzar el disseny i l'execució dels plans de formació destinats al personal de l'Administració local, no només en l'àmbit andalús sinó també les experiències desenvolupades a Catalunya, Comunitat Valenciana i Múrcia com a mostres de la seva execució en altres autonomies, en la que hi va participar el secretari general de la **Federació de Municipis de Catalunya**, Juan Ignacio Soto Valle.

La Federació Andalus de Municipis i Províncies (FAMP), en cooperació amb l'Institut Andalús d'Administració Pública (IAAP), de la Conselleria d'Hisenda i Administració Pública i la col·laboració de l'Ajuntament de Sevilla van celebrar aquesta trobada tècnica de Formació Contínua al Palau dels Marquesos de l'Algaba, a Sevilla, amb una gran afluència de personal de les corporacions locals andaluses. Aquesta acció formativa, s'emmarca en el Pla de Formació Contínua 2017 de la FAMP i està dirigida als / les responsables polítics / es i al personal tècnic de les administracions locals andaluses relacionats amb la Formació Contínua.

En aquesta trobada es van tractar aspectes importants tant en la reforma dels plans AFEDAP (acuerdo de formación para el empleo de las administraciones públicas) de formació contínua a les administracions locals, com en l'acció de les entitats municipalistes. Cal destacar que s'hi va celebrar una taula rodona anomenada **'La formació contínua en els processos de modernització de les entitats locals: el paper de les federacions de municipis'**, en la que hi va participar Juan Ignacio Soto Valle, secretari general de la **Federació de Municipis de Catalunya**; Manuel Pato Melgarejo, secretari general

de la Federació de Municipis de la Regió de Múrcia; Vicent Gil Olmedo; secretari general de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i Teresa Muela Tudela, secretària general de la Federació Andalus de Municipis i Províncies (FAMP). En aquesta taula rodona es van posar de manifest les diferents particularitats que cada comunitat autònoma es troba a l'hora de programar i organitzar la Formació Contínua, ja siguin de caràcter territorial, poblacional o estratègics.

El secretari general de l'FMC va destacar que **"la formació d'alta qualitat als quadres de comandament en les organitzacions locals és un element estratègic per a les entitats municipalistes"**. Així, **va lligar aquesta formació d'alta qualitat que la Federació de Municipis de Catalunya ofereix amb la "funció innovadora i modernitzadora de les entitats locals" i el "paper reivindicatiu i pioner que les entitats han de tenir en el futur"**. Va cloure la seva intervenció destacant la **"importància dels acords de les entitats municipalistes territorials que integren la FEMP per impulsar les millores en la planificació, el finançament i la gestió dels fons FEDAP en el futur immediat"**.

Just després d'aquesta taula rodona, el subdirector de Formació i secretari de la Comissió de Funció Pública i Recursos Humans de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), José Luis Garrote González, va impartir la ponència: "La formació contínua, eina per a la modernització de l'Administració local", en la qual va ressaltar la capacitat de la Formació Contínua per canviar els mecanismes de gestió de la funció pública pel que fa, entre d'altres, als usos de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (NTIC) i la interconnectivitat amb la ciutadania.

En una jornada de l'FMC el 27 d'octubre

ANÀLISI DE LA PROBLEMÀTICA JURÍDICA DELS CEMENTIRIS I ELS SERVEIS FUNERARIS

Amb l'objectiu d'exposar el règim jurídic del servei públic de cementiris, contemplant, entre d'altres aspectes, la problemàtica de les concessions així com els serveis d'incineració i de tanatori, la **Federació de Municipis de Catalunya** va organitzar una jornada el passat 27 d'octubre al Col·legi d'Arquitectes.

La jornada, adreçada a electes locals, secretaris i interventors, responsables jurídics i tècnics municipals, també va abastar els serveis públics funeraris i la liberalització i la problemàtica jurídica dels serveis mortuoris de cementiri i incineració.

Àngel García Fontanet, ex-magistrat i president de la Fundació Carles Pi i Sunyer, d'Estudis Autonòmics i Locals, va presentar la jornada, en la qual també es va comptar amb Joan Perdigó Solà, professor associat de Dret Administratiu de la UB i soci fundador de Tornos Advocats, que va parlar sobre els serveis funeraris i la problemàtica de la seva liberalització; i amb Francisco José Sospedra Navas, magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que va parlar sobre la problemàtica jurídica dels serveis mortuoris de cementiri i incineració.

El 5 d'octubre

L'FMC, A LA SESSIÓ PER INFORMAR DE LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA

Amb la col·laboració del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, el passat 5 d'octubre la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya va organitzar una sessió tècnica per aprofundir en la implementació de la renda garantida de ciutadania, a la qual hi va assistir l'**FMC**. Més de 250 persones van participar en aquesta sessió, que va anar a càrrec del director general d'Economia Social, Tercer Sector i Autoempresa de la Generalitat, Josep Vidal. Durant la sessió les entitats socials van plantejar al Govern els seus dubtes tècnics sobre la implementació de la nova llei. La cloenda va anar a càrrec de la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, Dolors Bassa.

Aquesta renda va ser aprovada el juliol passat pel Parlament, després de la presentació d'una iniciativa legislativa popular (ILP) que van recolzar més de 120.000 persones i un acord entre els impulsors de la ILP i el Govern de la Generalitat. L'**FMC** en el seu dia va reclamar que els governs locals es dotin de recursos, ja que són els qui hauran de fer el seguiment dels casos amb el Pla d'Inserció Social. Des de l'**FMC** varem valorar positivament aquesta prestació perquè dona resposta a les necessitats bàsiques d'una gran part de la ciutadania catalana que, amb independència de la seva situació social, veuen com la manca de feina o de llar els aboca a una situació d'exclusió econòmica.

Curs organitzat per l'FMC, que té lloc a l'Idec durant el novembre

RECOMANACIONS EN INSTAL·LACIONS TÈCNiques DE SERVEIS MUNICIPALS

El ritme de creixement dels serveis públics implica incorporar l'eficiència tècnica i administrativa en les noves instal·lacions de serveis, com a criteri general i les contractacions esdevenen així un aspecte de camí crític entre la visió tècnica que plantegen els plecs i el criteris de valoracions, generant sovint discrepàncies entre els tècnics redactors i els serveis jurídics de l'ajuntament. És per aquest motiu que la **Federació de Municipis de Catalunya** porta a terme una acció formativa, els dies 7, 9, 14, 17, 21 i 23 de novembre, amb l'objectiu d'adequar les antigues instal·lacions a la nova normativa, legalitzar-les, i registrar les noves amb la introducció de cada vegada més restriccions tècniques a l'hora de projectar.

Va celebrar-se els dies 16, 18 i 30 d'octubre

CURS AVANÇAT PER TRACTAR LA NORMATIVA DE SUBVENCIONS, ORGANITZAT PER L'FMC

La **Federació de Municipis de Catalunya** va organitzar aquesta acció formativa amb l'objectiu, entre d'altres, de conèixer els processos de sol·licitud, gestió, justificació i control de subvencions en l'actual marc jurídic.

Amb aquest curs també es pretenia conèixer què és i què no és una subvenció i el seu àmbit d'actuació i normativa legal vigent; quins són els òrgans atorgants en una entitat local i qui poden ser beneficiaris i entitats col·laboradores; els diferents procediments de concessió; aprofundir en el coneixement teòric i pràctic de la gestió de la justificació econòmica de les subvencions i el seu control; modalitats de justificació; reintegraments, infraccions i sancions; l'aplicació de la Llei 39/2015

Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i la seva vinculació al procediment de subvencions; la casuística dels ajuntaments com a perceptors de subvencions; i el marc de la justificació de les subvencions amb finançament de la Unió Europea. Es van realitzar també dos casos pràctics de sol·licitud, gestió, justificació i control de subvencions per assegurar la transferència de coneixement.

La docent del curs és Aurora Baena, llicenciada en Ciències Econòmiques per la UAB, màster en Funció Gerencial en les Administracions Públiques per ESADE, cap del Servei de Verificació de programes d'ocupació al SOC i directora de Serveis del Departament d'Economia.

La **Federació de Municipis de Catalunya** va celebrar una primera edició d'aquest curs els dies 2, 4 i 9 d'octubre, amb èxit d'assistència, que va forçar una segona edició..

Acció formativa de l'FMC

COM ACONSEGUIR UNA GESTIÓ POSITIVA DE CONFLICTES EN L'ÀMBIT LOCAL?

La gestió alternativa de conflictes i sobretot la mediació tenen un moment d'expansió i consolidació a Catalunya. La legislació vigent, l'aposta de molts ajuntaments per tenir centres de mediació comunitària, els processos de participació ciutadana i la implicació del món de la justícia, entre d'altres, n'han estat factors clau. És per això que l'**FMC** va organitzar un curs amb l'objectiu d'adquirir les eines necessàries comunicatives per obtenir una gestió positiva de conflictes i mediació, que es va celebrar el 9, 16, 23 i 30 d'octubre.

Els objectius principals d'aquesta acció formativa van ser fer una anàlisi i un diagnòstic de conflictes, aplicar la visió sistèmica al conflicte organitzacional, conèixer els mètodes alternatius de resolució de conflictes, aprendre a identificar la mediabilitat del conflicte, conèixer el procés de mediació: principis, fases i tècniques, i adquirir eines comunicatives per a la gestió positiva de conflictes i mediació.

Des de la **Federació de Municipis de Catalunya** creiem que a les organitzacions i les institucions públiques és crucial que els professionals tinguin les eines per treballar des d'un paradigma nou per afrontar i transformar les relacions amb el ciutadà i la convivència amb els altres professionals. Tot i això, parlar de la gestió positiva de conflictes resulta encara complex i difícil. Promoure una acció en aquest sentit significa incidir en un canvi cultural profund, implica aprendre a gestionar el conflicte i aprofitar l'oportunitat de canvi que comportarà.

Com enfoquem el conflicte? El conflicte és inevitable, és necessari, té una dimensió negativa i en té una altra de positiva. I és indiscutible que tothom hi ha estat implicat alguna vegada, directament o indirectament. El conflicte és consubstancial a la vida. Per tant, és una responsabilitat i un repte promoure i facilitar espais de diàleg i reflexió on les persones adquireixin eines per gestionar d'una manera diferent el conflicte.

Curs de l'FMC

EL CONTROL MUNICIPAL EN LA GESTIÓ INDIRECTA DELS SERVEIS MUNICIPALS

En un curs organitzat per la **Federació de Municipis de Catalunya**, i que es va celebrar el 23 i el 25 d'octubre, es pretenia definir les formes de gestió indirectes; i, en especial, de les concessions administratives, i posar de manifest el protagonisme que la Unió Europea, amb la recent aprovació d'una directiva sobre concessions administratives, li assigna als concessionaris en la prestació de serveis públics.

Aquesta acció formativa, impartida per Aurora Baena, cap del Servei de Verificació de Programes d'Ocupació al SOC i directora de Serveis del Departament d'Economia de la Generalitat, va tenir com a finalitat estudiar els mitjans legals de què disposa l'Administració pública per vigilar i controlar el compliment de les obligacions del concessionari i les responsabilitats que es poden derivar tant per a l'Administració com per als funcionaris, com a conseqüència del seu incompliment, sent aquesta funció de control clau per aconseguir que el concessionari presti un bon servei públic als ciutadans.

Es va abordar també l'important paper que en aquesta tasca compleixen les condicions i obligacions que s'estableixen en les reglamentacions dels serveis i en els plecs de condicions administratives i tècniques, realitzant a més una sèrie de recomanacions pràctiques per a un control més eficaç en el cas de les concessions administratives de serveis.

En una jornada organitzada per l'FMC el 9 de novembre

ELS GOVERNS LOCALS REFLEXIONEN SOBRE EL PAPER DELS SERVEIS LOCALS DE POLICIA I PROTECCIÓ CIVIL EN LA LLUITA CONTRA EL TERRORISME

L'alerta antiterrorista vigent, i especialment els darrers atemptats yihadistes a Barcelona i Cambrils, han obert un rellevant debat sobre quin paper juguen i haurien de jugar la policia local i la protecció civil en la prevenció i intervenció davant aquest fenomen; reobrint paral·lelament altres debats com els de la distribució de competències o la coordinació entre cossos i serveis de diferents administracions, l'intercanvi d'informació o el propi model de la seguretat i la policia local. Per compartir aquesta preocupació i per debatre sobre com millorar des de l'àmbit local la capacitat de prevenció i actuació davant aquest risc, tant des del punt de vista polític com dels serveis municipals de policia, emergències i protecció civil, l'Àmbit de Prevenció i Seguretat Pública i Protecció Civil de la **Federació de Municipis de Catalunya** va organitzar el 9 de novembre una jornada, que va comptar amb la participació de més de 70 persones, i en la que es va concloure, d'una banda, amb la necessitat de millorar la planificació i simulacres de protecció civil davant un atemptat terrorista; així com la coordinació i intercanvi d'informació entre policies locals i mossos d'esquadra; i, de l'altra, la importància

fonamental del treball policial de proximitat com a estratègia per a la detecció precoç de radicalismes en el teixit social dels municipis.

La jornada va comptar amb les intervencions de Jordi Samsó, gerent de l'Àrea de Seguretat de l'Ajuntament de Barcelona; Joan Pedreny, cap de la Divisió Protecció Civil i Prevenció; Evelio Vázquez, cap de la Guàrdia Urbana de Barcelona; i Joan A. Quesada, president de l'Associació de Caps i Comandaments de Policia de Catalunya.

MANIFEST DE L'FMC AMB MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA ENVERS LES DONES

En el Dia internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones, que se celebra el 25 de novembre, la **Federació de Municipis de Catalunya**, juntament amb la Generalitat, l'ACM i les quatre diputacions, tornem a denunciar i recordar allò que hauria de ser una obvietat, i ho farem les vegades que calgui. No és una queixa. No és un caprici. Reivindiquem els nostres drets fonamentals. La violència masclista no és un problema de les dones. És un problema de tothom, tots i totes. I no són casos aïllats ni inevitables. Les dades són alarmants i només com a societat podem eradicar-la. No és fàcil. Hem heretat una tradició on les dones aguanten amb silenci, patiment i sentiment de culpa les agressions. Perquè encara vivim en una cultura masclista que ha normalitzat les conductes delictives contra les dones. Ja n'hi ha prou. Cal construir una societat que no toleri la violència masclista. Perquè ara l'estem tolerant. I no és un desig ni un somni: és una necessitat urgent. Per aquest motiu, el Manifest aprovat per les entitats recorda que les dones són lliures, no s'han de sentir culpables per ser-ne: "Si us sentiu sota amenaça, si viviu amb por, per poca que sigui, demaneu ajuda. La vostra manera de pensar, de vestir, de divertir-vos, de gaudir de la vida, mai ha de ser un argument per acusar-vos o fer-vos sentir malament. No sou responsables de les agressions que rebeu. Les vostres opinions, desitjos o reivindicacions són tan legítimes com les d'un home. Ningú pot dir-vos com heu de viure o què heu de fer. Només vosaltres podeu decidir com voleu viure i la dona que voleu ser".

Va tenir lloc els dies 19 i 26 d'octubre i 2 i 9 de novembre

LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA ANALITZA LA TRANSFORMACIÓ DIGITAL DE L'ADMINISTRACIÓ

La **Federació de Municipis de Catalunya** va organitzar un curs amb l'objectiu, entre d'altres, d'entendre la visió, principis i valors dels governs digitals del segle XXI i conèixer els drets i deures digitals de la ciutadania i els serveis clau a impulsar per ser un govern digital.

Estem a l'inici d'una nova revolució tecnològica basada en la digitalització i els dispositius mòbils que tindrà un impacte radical en la nostra societat. Al sector privat la revolució digital ja ha fet desaparèixer grans empreses i, fins i tot, sectors sencers, i en el seu lloc n'han aparegut de noves amb models de negoci innovadors.

L'Administració pública no pot endarrerir més la seva transformació digital, on les noves tecnologies són importants, però encara ho són molt més les persones amb les habilitats de crear cultures organitzatives adaptatives al món canviant, de saber gestionar el procés de digitalització perquè arrela a l'organització, de treballar de forma col·laborativa perquè molts dels nous reptes no es poden resoldre de forma unilateral, a desaprendre per aprendre de forma continuada noves competències i co-

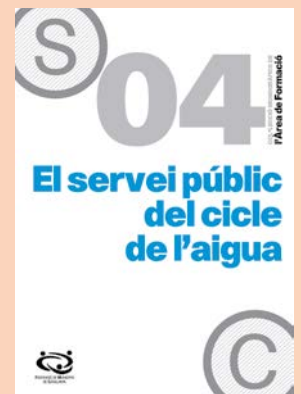

neixements, i de repensar els serveis de manera que estiguin dissenyats pensant en les necessitats del ciutadà. Aquesta acció formativa, que també pretén prendre consciència de la revolució digital que ve i identificar els aspectes clau pel sector públic, aprendre els fonaments de la governança oberta i de la innovació pública digital, saber els principals riscos de ciberseguretat que comporta la digitalització i les mesures bàsiques de prevenció i identificar els indicadors de la maduresa dels governs digitals, va estar impartida per Miquel Estapé, enginyer de Telecomunicacions per la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat de Londres i director adjunt del Govern Obert de Catalunya.

L'FMC PREPARA UN COMPILATORI DE LES PONÈNCIES DEL CURS SOBRE LA GESTIÓ DEL SERVEI PÚBLIC DE L'AIGUA

La **Federació de Municipis de Catalunya**, juntament amb l'Ajuntament de Barcelona i el CSITAL Catalunya, va organitzar un curs els mesos d'abril i maig sobre 'El servei públic del cicle de l'aigua', amb l'objectiu d'obtenir una visió panoràmica i pluridisciplinària en relació a la prestació dels serveis del cicle local de l'aigua i oferir marcs de referència per abordar la variabilitat de situacions lligades a la prestació dels serveis del cicle local i de l'aigua i les relacions amb els gestors del servei.

L'FMC està preparant un recull de les ponències d'aquest curs, que s'editarà en breu.

QUÈ CAL? MUNICIPALITZAR O EXTERNALITZAR?

La **Federació de Municipis de Catalunya** va portar a terme una acció formativa, els dies 19, 24 i 26 i 31 d'octubre i 2 de novembre de 2017 amb l'objectiu de saber quines són les formes de gestió dels serveis municipals més efectives. Aquest és un debat públic local que té elements ideològics, però també tecnològics, organitzatius i de gestió de personal. Aquest curs va tractar dels últims esmentats, i de les interaccions amb els ideològics, en la presa de decisions.

El curs, adreçat a personal de les entitats locals que vol adquirir coneixements bàsics sobre la gestió dels serveis públics locals, va ser impartit per Albert Calderó, consultor en institucions públiques sobre planificació, organització, gestió i personal, ha dirigit projectes de

consultoria en més de 170 institucions, i fundador d'Estratègia Local el 1987, en va ser director i administrador fins al 2008, des d'aleshores n'és subdirector.

L'acció formativa va estar dividida en set temàtiques: una lectura dels resultats de gestió de les formes de gestió dels últims decennis: gestió directa indiferenciada, gestió amb organisme autònom o empresa municipal, gestió via contractació externa...; anàlisi de

les variables rellevants de la gestió de serveis des dels diferents punts de vista tècnics; un model conceptual per a la presa de decisions sobre les variables tècniques de les formes de gestió: el model FENIX; estratègies de gestió de serveis i d'evolució de les formes de gestió a partir del model FENIX; anàlisi específica de la variable de gestió de personal i el greu problema de les plantilles captives; remunicipalització: condicionants organitzatius; i, finalment, les formes de gestió dels serveis i sistema de govern: planificació, decisions, control, rendiment de comptes...

L'**FMC** ja havia organitzat una primera edició d'aquest curs els dies 2, 16, 23 i 30 de juny i 7 de juliol de 2017.

BONES PRÀCTIQUES EN CONTRACTACIÓ PÚBLICA

La segona edició d'aquest curs, organitzat per la **Federació de Municipis de Catalunya**, va arribar el passat 17 d'octubre a la seva darrera sessió, amb l'objectiu aconseguit d'aportar coneixements pràctics sobre la contractació en base a la Llei de contractes del sector públic, aplicada d'acord a criteris d'eficàcia, eficiència, servei i legalitat. El curs, que es va encetar dimarts 10 d'octubre i va continuar els dies 11 i 16 d'octubre, anava adreçat

principalment a càrrecs públics, responsables jeràrquics, assessors jurídics, fiscalitzadors i personal tècnic i administratiu en funcions relacionades amb la contractació al sector públic. Impartit per Miguel García Rescalvo, advocat, entre d'altres temes, ha tractat sobretot els tipus de contracte del sector públic i el seu règim jurídic, els procediments d'adjudicació i els sistemes per millorar la seva gestió, la configuració i les condicions dels contractes, qüestions de procés, contingut pràctic i incidències, i les noves Directives de Contractació 2014/23/UE, 2014/24/UE y 2014/25/UE.

L'**FMC** va organitzar una primera edició d'aquest curs, que va tenir lloc els dies 16, 17, 23 i 24 de maig.

ELS GOVERNS LOCALS CATALANS PRESENTEN MÉS DE 350 PROPOSTES A LES JEP 2017

Les Jornades Europees de Patrimoni (JEP), iniciativa conjunta del Consell d'Europa i la Comissió Europea, són la festa del patrimoni i els diferents municipis i entitats organitzen un seguit d'activitats gratuïtes per a tots els públics. Se celebren a Europa durant un cap de setmana entre setembre i octubre. L'edició 2017 a Catalunya va tenir lloc el 6, 7 i 8 d'octubre.

Enguany, el lema suggerit pel Consell d'Europa va ser 'Patrimoni i natura: un paisatge de possibilitats' per posar en relleu els valors patrimonials incorporats a la natura, la importància del medi ambient sobre els estils de vida de les persones i la influència que té sobre el benestar i el creixement socioeconòmic de les comunitats. Els palaus, els castells, els monestirs, les fàbriques, els jardins històrics i altres espais patrimonials relacionats amb la

natura, van obrir les seves portes perquè els ciutadans gaudissin de visites gratuïtes i van oferir activitats per donar a conèixer en profunditat el seu patrimoni comú.

L'any 1991, quan el Consell d'Europa les va crear, amb el lema "Europa un patrimoni comú", Catalunya s'hi va afegir des d'un inici creant activitats pròpies. El caràcter de les activitats contribueix a reunir als ciutadans i posa en relleu la dimensió europea i el valor del patrimoni cultural en 50 estats signataris del Conveni Cultural Europeu. Cada any s'organitzen més de 70.000 actes per tal de contribuir a la presa de consciència sobre el patrimoni comú d'Europa i la necessitat constant de la seva protecció.

Foto: web de Patrimoni Cultural

PARTICIPACIÓ, TRANSPARÈNCIA I BON GOVERN, A L'AGENDA DE L'FMC

Per debatre noves formes en les estructures administratives on els valors dominants siguin la col·laboració, transparència i la confiança a través d'un diàleg constant, la **Federació de Municipis de Catalunya** ha programat un curs els dies 13, 20 i 22 de novembre. El punt de partida que explica la necessitat d'un canvi de model de les organitzacions es troba precisament en els canvis en la societat. Una societat cada vegada més complexa, més diversa i més dinàmica. Per apropar-se i interpretar aquesta "nova societat", per debatre amb la ciutadania les polítiques i estratègies i per implementar les actuacions i els programes calen noves formes en les estructures administratives on els valors dominants seran la col·laboració, transparència i la confiança a través d'un diàleg constant.

En aquest curs es tracta el bon govern, l'Administració pública deliberativa, la col·laboració i confiança com a eines de gestió, la transversalitat en la gestió pública local, la participació ciutadana, la normativa catalana i espanyola en matèria de transparència, les eines de transparència i comunicació amb la ciutadania, el dret d'accés a la informació pública, l'opendata, el retiment de comptes, l'ètica pública, el Codi de Conducta de l'FMC, i el codi ètic de la Generalitat. També s'analitzen casos pràctics, com els de Mataró i Gavà.

Michael Donaldson, coordinador de Modernització i Estratègia Administrativa de l'Ajuntament de Gavà, imparteix aquest curs.

Publicada per la Comissió Europea

GUIA D'OPORTUNITATS DE FINANÇAMENT PER FER ARRIBAR LA BANDA AMPLA ALS GOVERNOS LOCALS

Amb aquesta guia, la Comissió Europea recull en un sol document totes les opcions que existeixen per poder invertir en la tecnologia de banda ampla i estendre-la per tot el territori. Principalment en aquelles zones on l'accés és més difícil, com àrees rurals i geogràficament inaccessibles. Els fons poden finançar la creació, millora i expansió del subministrament de banda ampla, de la infraestructura passiva i de solucions d'e-government. Amb l'objectiu de donar suport a empreses o a les administracions públiques, mitjançant la guia es dona a conèixer els fons europeus existents per a poder optar-hi. En aquest sentit, hi trobem:

- Els fons estructurals i d'inversió, principalment el FEDER i el FEADER
- Els fons europeus d'inversions estratègiques (Pla Juncker)
- El mecanisme Connectar Europa (Connecting Europe Facility -CEF-)

- El Fons per la Banda Ampla (en el marc del CEF)
La promoció de la inversió en l'Internet d'alta velocitat s'emmarca dins de l'estratègia de la Comissió Europea per al mercat únic digital com a part del programa de l'Agenda Digital per Europa 2020.

Font: Fons Europeus a Catalunya

LA COMISSIÓ DE CIUTATS DIGITALS DE CGLU PUBLICA L'ESTUDI D'SMART CITIES

La Comissió de Ciutats Digitals i del Coneixement de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) acaba de publicar la segona edició del document 'Smart Cities Study 2017' per a l'elaboració del qual s'ha comptat amb informació facilitada per 20 ciutats de tot el món. L'informe tracta d'oferir, de forma didàctica, informació sobre les estratègies i projectes que ciutats dels cinc continents estan posant en marxa per avançar en els aspectes clau que configuren una ciutat intel·ligent. A més, l'estudi difon

l'actualitat de les seves activitats i de la implementació de les noves tecnologies de la informació i comunicació (TIC), la innovació i el coneixement a nivell local a tot el món.
<https://www.esmartcity.es/biblioteca/smart-cities-study-2017>

31 d'octubre, Dia Mundial de les Ciutats

El 27 de desembre de 2013, l'Assemblea General de l'ONU, mitjançant la resolució A/RES/68/239, va decidir designar el 31 d'octubre de cada any, a partir de 2014, Dia Mundial de les Ciutats.

Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), coneguts com l'Agenda 2030, en la seva meta número 11, formulen l'ambició de crear ciutats i assentaments humans inclusius, segurs, resistent i sostenibles, afirmant així la importància de la missió d'ONU-Hàbitat de posar en relleu els desafiaments urbans mundial. La urbanització accelerada és un dels reptes que defineixen les societats contemporànies. Una bona planificació és crucial perquè les ciutats puguin concretar les seves possibilitats i evitar els problemes de la població i el creixement econòmic. Les ciutats del futur han d'estar «dissenyades per conèixer» i l'urbanisme és l'eina que ens ajudarà a aconseguir-ho.

FUSIONAR MUNICIPIS NO ÉS MÉS EFICIENT... COM A MÍNIM A DINAMARCA

Les pressions per a la fusió de municipis han estat una constant a les darreres dècades a Espanya. El principal argument és àmpliament conegut: l'aprofitament de les economies d'escala que permetria la reducció de costos.

El número 22 d'*Observatori Local* es fa ressò d'un article dels professors Jens Blom-Hansen (Aarhus University), Kurt Houlberg (KORA, Danish Institute for Local and Regional Government Research), Soren Serritzlew (Aarhus University), i Daniel Treisman (U.

of California), publicat a l'*American Political Science Review*, 110 (4), 812-831, el novembre de 2016.

Els autors analitzen les conseqüències, a nivell de cost de la provisió de serveis públics, de la reforma realitzada a Dinamarca al 2007 per la qual 239 municipis, amb una població de menys de 20.000 habitants, es van fusionar per crear 66 municipis nous. No obstant això, 32 municipis van romandre fora de la fusió.

Les característiques de la reforma la converteixen en un interessant experiment per avaluar els efectes de les fusions. D'una banda, tots els municipis per sota del llindar de població van ser forçats a la fusió. D'altra banda, els 32 municipis no fusionats van constituir un bon grup de control sobre el qual comparar. Això és especialment rellevant ja que aquests municipis tenien una població similar a la que van acabar tenint els 66 municipis resultants del procés de fusió.

En un estudi previ al considerat es va observar com resultat de la reforma una reducció dels costos administratius, principalment sous públics i manteniment dels edificis administratius. No obstant això, i com destaquen els autors, els costos administratiu representen únicament el 10 per cent de la despesa municipal.

En l'estudi al qual ens referim se centren en el 90 per cent restant per analitzar si les fusions redueixen el cost de la provisió de serveis públics.

La conclusió és que els autors no troben un efecte clar ni sistemàtic de les fusions municipals, més enllà de la reducció de les despeses administratives ja identificada per la literatura.

Pel que fa a àrees com les escoles, l'atenció a la gent gran, o el d'infants amb necessitats especials (competències municipals a Dinamarca) les fusions semblen no tenir cap efecte. A nivell agregat, l'impacte net va ser nul. Però el resultat més revelador d'aquest estudi és que les reduccions en costos administratius i manteniment de carreteres provocats per les fusions es van veure en gran mesura compensades per les des economies d'escala dels programes del mercat laboral. Per tant, augmentar el tamany de les jurisdiccions dels governs locals sembla no tenir conseqüències sobre la despesa pública. Una explicació possible és que alguns costos fixos no es redueixen com a conseqüència de les fusions entre municipis. Per tant, augmentar l'escala dels governs locals no es traduiria de manera automàtica en un augment de l'escala dels serveis que es proveeixen.

Si considerem els resultats de Dinamarca extrapolables a la resta de democràcies occidentals, les pressions per a la fusió de municipis semblaria que no estiguessin recolzades en una reducció de l'eficiència o els costos.

EL DRET A LA CIUTAT: PER UN NOU URBANISME SOSTENIBLE ECONÒMICAMENT, SOCIALMENT I AMBIENTALMENT

“ A Espanya i Catalunya no existeix encara cap norma jurídica que inclogui expressament el dret a la ciutat, però normes com el Text refós estatal de la Llei de sòl i rehabilitació urbana de 2015 o la Llei catalana de dret a l’habitatge de 2007 se’n refereixen, sense cridar-lo, però, encara, pel seu nom”

Juli Ponce Solé,
Catedràtic Acr. de Dret Administratiu a la Universitat de Barcelona
Director de l’Institut de Recerca Transdisciplinària TransJus de la UB

A finals dels anys 60 del passat segle, un filòsof francès, Henri Lefebvre, va publicar un llibre titulat ‘El dret a la ciutat’, posant damunt la taula un concepte interessant per a la discussió intel·lectual. Ara bé, en la segona dècada del segle XXI, tenim realment totes les persones que vivim a les ciutats catalanes un dret a la ciutat? I si és així, i sobretot, què significa des d’un punt de vista concret de polítiques públiques i de gestió urbanes?

“Quan es prenen decisions sobre habitatge, il·luminació d’espais, mobilitat pública o privada, ús religiós del sòl en relació a llocs de culte o equipaments escolars, s’està afectant d’una manera o altra el dret a la intimitat, el dret a la salut, la no discriminació per raó de gènere, la seguretat personal, la llibertat religiosa i l’educació en condicions d’igualtat i, per tant, en definitiva, el dret a la ciutat”

1. La resposta a la primera pregunta és afirmativa. Les persones tenim un dret a la ciutat, reconegut ara ja internacionalment i nacional.

a) Des de la perspectiva internacional, la Nova Agenda Urbana, sorgida de la reunió internacional Hàbitat III a Quito, la tardor de 2016, i recollida en la resolució 71/256 de 23 desembre de

2016 de Nacions Unides, reconeix en el seu paràgraf 11 el dret a la ciutat, impulsat per molts moviments cívics i governs d’arreu del món. Això suposa, doncs, una nova parada en un procés que havia anat portant a l’àmbit de l’anomenat Dret tou (és a dir, dificultosament exigible a la pràctica) el dret a la ciutat, prèviament ja recollit en documents com ara la Carta Mundial pel Dret a la Ciutat o, a Europa, la Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, signada per diverses ciutats catalanes.

b) Pel que fa a l’àmbit intern, diversos ordenaments jurídics nacionals (com ara els de Brasil, Equador, Mèxic o França) han recollit explícitament en les seves normes jurídiques, com a Dret dur, el dret a la ciutat. A Espanya i Catalunya no existeix, encara, cap norma jurídica que l’inclogui expressament, però normes, com el Text refós estatal de la Llei de sòl i rehabilitació urbana de 2015 quan en parla dels principis jurídics del desenvolupament sostenible urbà, o l’article 16 de la Llei catalana del dret a l’habitatge de 2007, que enguany compleix 10 anys, quan fa esment de les relacions entre urbanisme i habitatge i a la necessitat del gaudi de ciutats no segregades, se’n refereixen, sense cridar-lo, però, encara, pel seu nom.

2. Acceptant, doncs, l’existència d’un dret a la ciutat, cal ara abordar la segona qüestió plantejada, és dir, el seu significat pràctic, no metafísic, pel desenvolupament de polítiques públiques urbanes i per a la gestió de la ciutat. Doncs bé, aquest dret essencialment significa, d’una banda, a) un necessari enfoc de drets humans de les polítiques públiques urbanes. Enfoc de drets humans que ha de ser sistèmic, integrat, interrelacionant els diversos drets, perquè la ciutat és un sistema (així, STS de 19 de juliol de 1988).

b) I, d'altra banda, com a derivació pràctica d'això, que els decisors públics estan sotmesos a una sèrie d'obligacions jurídiques, la vulneració de les quals, entre d'altres mitjans (control social, polític, paper dels *ombudsmen*, etc.) pot donar lloc a una reacció de les persones davant dels tribunals en defensa dels seus drets a la ciutat interpretats d'una manera integrada, és a dir, en defensa del seu dret a la ciutat.

Reflexionem sobre aquest dos aspectes breument.

a) Pel que fa a l'enfoc de dret humans sobre les polítiques públiques, això al seu torn significa dues coses rellevants. D'una banda, que els diferents drets a la ciutat estan interconnectats i que el respecte, la protecció i l'efectivitat dels mateixos mitjançant les diferents polítiques públiques urbanes han de ser també integrades. Així, cal entendre que quan es prenen decisions sobre habitatge en general, per exemple habitatges d'ús turístic, i habitatge assequible en particular, sobre il·luminació d'espais, com ara zones d'aparcament, sobre mobilitat pública o privada, amb afectació sobre la contaminació, sobre ús religiós del sòl en relació a llocs de culte o sobre equipaments escolars en una ciutat, per exemple, s'està afectant d'una manera o altra, de manera interconnectada el dret a l'habitatge digne, el dret a l'intimitat, que pot ser vulnerat per turistes sorollosos al pis del costat, la llibertat de moviments, el dret a la salut, la no discriminació per raó de gènere, la seguretat personal, el dret a la llibertat religiosa i el dret a l'educació en condicions d'igualtat.

Una absència, insuficiència o segregació de l'habitatge assequible, en àrees mal il·luminades i dissenyades, en un àmbit amb escàs transport públic, que no té llocs de culte i obliga les persones a desplaçar-se a àrees perifèriques, creant segregació religiosa, i que concentra també escoles segregades degut a la composició social del barri i al disseny de les àrees educatives, suposa una tempesta perfecta contra els drets a la ciutat i, en definitiva, contra el dret a la ciutat: les persones d'aquest barri no gaudeixen d'aquest dret (a desplaçar-se, a formar-se, a pregar, a gaudir d'un espai vital íntim...) o no ho fan en condicions d'igualtat en relació a d'altres veïns d'altres barris de la ciutat. Hi ha, doncs, una vulneració del seu dret, que cal redreçar amb les polítiques públiques necessàries per garantir-ne la igualtat real i efectiva (així, STS de 17 de gener de 1988).

Cal dir-ho clarament: l'existència de legitimitat democràtica local i de discrecionalitat no permeten fer no importa què de qualsevol manera pels decisors públics: cal, per obligació derivada del dret a una bona administració, tenir deguda diligència i cura en la garantia del dret a la ciutat (així, STS de 21 de juny de 2017).

Per això, la segona conseqüència rellevant, la compartimentació de les polítiques públiques urbanes en àrees de gestió distintes i distants, comporta un problema per a la garantia del dret a la ciutat. Ens cal repensar l'organització administrativa per afrontar aquesta gestió plural i interconnectada necessària.

b) En segon lloc, com dèiem, una afectació parcial d'un dret, per exemple, inexistència de llocs de culte per una regulació que discrimina indirectament en l'ús del sòl (establint, diguem, distàncies entre els nous llocs de culte i els preexistents) combinada amb una altra afectació parcial d'un altre dret (absència de transport públic suficient, perquè les decisions pressupostàries han prioritzat altres àrees en detriment

“La compartimentació de les polítiques públiques urbanes en àrees de gestió distintes i distants comporta un problema per a la garantia del dret a la ciutat”

d'aquesta) connectada amb una tercera afectació (disseny de districtes escolars que accentuen la segregació escolar) pot ser abordada de dues maneres: com una vulneració separada de drets individuals diferents (el meu dret a la llibertat religiosa, el meu dret a la mobilitat, el meu dret a l'educació en condicions d'igualtat), o com una vulneració del meu/ nostre dret a la ciutat, que afecta una pluralitat de drets i persones i que, per tant, pot ser articulada, per exemple, amb una acció judicial pública urbanística defensand aquest dret.

La perspectiva és ben diferent i els efectes també. Partint de la idea cada vegada més estesa de considerar la ciutat com un bé comú, aleshores la defensa d'aquest, sobre el què existeix un dret de tots els usuaris de la ciutat, pot ser col·lectiva i així més eficaç, en garantia de les obligacions de bona administració esmentades.

3. En definitiva, el dret a la ciutat dona articulació filosòfica a una inquietud i empodera les persones, però és també un possible mecanisme tècnic-jurídic de defensa de drets, en la recerca, finalment, d'allò que el geògraf Edward Soja ha anomenat, en el títol d'un dels seus llibres, la Justícia Espacial.

For our right to the city

LA NOVA LLEI DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC

“ No resulta fàcil desenvolupar-se en el règim jurídic de la contractació del sector públic. La gestió dels contractes és un dels reptes més difícils en el govern i administració de les entitats locals. És complicada i difícil l'aplicació del Dret dels contractes ”

Jesús Colás Tenas,
Secretari General de la Diputació de Saragossa i President del Consell de Transparència d'Aragó

A la contractació pública se li exigeix, reclama i requereix: eficàcia i eficiència com a instrument de polítiques públiques, transparència, integritat, bona administració, estratègia, planificació, i un conjunt de finalitats i propòsits difícils d'expressar en termes de normes o regles jurídiques. El règim jurídic de la contractació pública pateix hiperventilació.

El Dret dels contractes sembla instal·lat en la màxima proverbial d'Heràclit d'Éfeso, no per casualitat conegut com 'El Fosc d'Éfeso': tot flueix, tot està en moviment i res dura eternament. No hi ha a la història de la legislació pública a Espanya cap precedent semblant d'inundació legislativa. Allò que Carl Schmitt va anomenar

“ Els objectius que inspiren la regulació continguda en la llei, segons proclama la seva exposició de motius, són aconseguir una major transparència en la contractació pública i aconseguir una millor relació qualitat-preu ”

la «legislació motoritzada», Ortega y Gasset «legislació incontinent» (l'Estat «s'ha convertit en una metralladora que dispara lleis»), i algun jurista actual «lleis desbocades»; es compleix amb rigor i exquisida fidelitat en el cas de la legislació de contractes públics. La ciència jurídica, com a mínim quant a contractació pública es refereix, ja no es limita a l'articulació i explicació dels preceptes legals del dret positiu.

Les conseqüències d'aquest desbordament legislatiu han estat proclamades i advertides per la major part dels especialistes i estudiosos del Dret dels contractes. Santamaría Pastor, en una encertada disertació, afirmava que: «L'evolució accelerada de la normativa de contractes públics ha seguit un camí de creixement continu en extensió i complexitat, generant uns cossos legals enormes, confusos i inextricables en el què molts pocs saben orientar-se. Això ha portat a conseqüències disfuncionals summament greus: la creació d'un ambient d'inseguretat jurídica, l'eliminació virtual de la jurisprudència com a font d'interpretació i de cobertura de llacunes i, sobretot, l'aparició de nivells creixents d'incompliment i desco-neixement de la normativa, amb el risc associat, per als gestors públics, de ser imputats per suposats delictes de prevaricació. I, com a contrapartida, aquesta legislació no ha aconseguit un grau de consecució mínima dels objectius que suposadament ha perseguit: no ha aconseguit crear un autèntic mercat únic de compres públiques; no ha disminuït gens el nivell de corrupció; no ha aconseguit més que molt parcialment la unificació de règims jurídics; i, per descomptat, no ha agilitzat els procediments de contractació, sinó tot al contrari».

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (BOE de 9 de novembre de 2017), és una norma extensa —consta de 347 articles, 53 disposicions addicionals, 5 disposicions transitòries, 1 disposició derogatòria, 16 disposicions finals, i sis annexos— de lectura difícil i esgotadora. No es deixa conèixer amb

facilitat. La llei entrarà en vigor als quatre mesos de la seva publicació al BOE, llevat de la lletra a) de l'apartat 4 de l'article 159, i la lletra d) de l'apartat 2 de l'article 32, que ho faran als deu mesos de la publicació; i els articles 328 a 334, així com la Disposició final desena, que ho faran al dia següent de la publicació.

La llei s'insereix en el marc legislatiu marcat per l'anomenada «Estratègia Europa 2020», dins de la qual, la contractació pública desenvolupa un paper clau, ja que es configura com un dels instruments basats en el mercat interior que han de ser utilitzats per aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, garantint al mateix temps un ús amb major racionalitat econòmica dels fons públics.

Els objectius que inspiren la regulació continguda en la llei, segons proclama la seva exposició de motius, són, en primer lloc, aconseguir una major transparència en la contractació pública, i, en segon lloc, aconseguir una millor relació qualitat-preu. Per aconseguir aquest últim objectiu s'estableix l'obligació dels òrgans de contractació de vetllar perquè el disseny dels criteris d'adjudicació permeti obtenir obres, subministraments i serveis de gran qualitat, mitjançant la inclusió d'aspectes qualitatius, mediambientals, socials i innovadors vinculats a l'objecte del contracte.

Cal reconèixer en el nou text legal el seu esforç en situar la contractació pública sota el principi d'integritat, l'impuls de la transparència i la reivindicació de les clàusules socials i ambientals com un element bàsic de la contractació, de configuració transversal, és a dir, amb un marge ampli per a la seva inclusió.

La regulació dels lots per a l'impuls de l'accés de les pimes és un dels seus mèrits més grans. Que requerirà temps i coneixement en la seva definició, ja que no s'estableixen criteris clars per a la seva determinació, i especial cura amb les normes d'adjudicació dels mateixos quan es limiti el nombre màxim de lots dels quals pot resultar adjudicatari un licitador.

«Cal reconèixer en el nou text legal el seu esforç en situar la contractació pública sota el principi d'integritat, l'impuls de la transparència i la reivindicació de les clàusules socials i ambientals com un element bàsic de la contractació, de configuració transversal, és a dir, amb un marge ampli per a la seva inclusió»

Com a novetats a destacar, cal assenyalar l'extensió del recurs especial a quanties inferiors a les de l'import harmonitzat, l'eliminació de la possibilitat de lliure modificació en els contractes no harmonitzats per als poders adjudicadors no Administració pública, i la creació d'un organisme independent de supervisió i control és la volta d'una nova arquitectura institucional per promoure les exigències de governança europea.

Esperem i desitgem que la nova llei tingui una vigència més perllongada i una aplicació més serena i aquietada que les seves predecessores.

Decidim compartir el coneixement

A començaments d'any, l'alcaldeessa de Barcelona, Ada Colau, i el president de Localret, Xavier Fonollosa, van signar un conveni per facilitar el desplegament i l'accés d'altres municipis a la plataforma DECIDIM

L'eina va néixer l'any 2016 de les mans de l'Ajuntament de Barcelona, que va desenvolupar aquesta plataforma digital de participació ciutadana. Es tracta d'un projecte de software lliure, això significa que el software es pot descarregar, copiar, modificar i distribuir sense cap restricció i de forma gratuïta. I també vol dir que es desenvolupa de forma col·laborativa. Qualsevol persona o organització pot, per exemple, desenvolupar un nou mòdul que li afegeixi noves funcionalitats. I aquestes millores estaran disponibles per a tots els usuaris i usuàries que vulguin utilitzar-la.

DECIDIM és una gran mostra de col·laboració entre ajuntaments, però també és una comunitat de persones interessades en millorar i vigilar la qualitat dels processos i de la mateixa plataforma. És un clar exemple de la unió dels esforços de les diferents administracions per aprofitar els recursos de manera conjunta i obtenir-ne el màxim rendiment amb una solució homogènia per a totes elles que redundi en una facilitat d'ús per als ciutadans i ciutadanes. La possibilitat de ser un programari compartit per tothom, desenvolupat des d'enfocaments diferents i gratuït per a l'usuari final el converteix en un

model òptim per als ens locals que formen el Consorci. A dia d'avui DECIDIM ja és utilitzada per ajuntaments com els de l'Hospitalet de Llobregat, Sabadell, Terrassa, Gavà o Sant Cugat del Vallès, entre d'altres. Fins i tot es dona la circumstància que la ciutat d'Hèlsinki, a Finlàndia, ha adoptat aquesta plataforma per impulsar els seus propis processos participatius i l'està millorant per adaptar-la a les seves necessitats. L'únic requisit per a qui vulgui fer ús de DECIDIM és seguir el codi de garanties democràtiques elaborat per l'Ajuntament de Barcelona i que vol garantir principis elementals com la transparència i l'accés universal a la participació ciutadana.

Els dies 26, 27 i 28 d'octubre, es van celebrar les Jornades Anuals Metadecidim (#JAM17), sota el lema 'Tecnologies per una democràcia en xarxa', tres dies de ponències, debats i tallers sobre la plataforma Decidim que van permetre als assistents conèixer tots els detalls del projecte.

Des de Localret treballem per fer créixer la comunitat de DECIDIM i que cada cop hi hagi més municipis que es facin seva l'eina i que contribueixin a millorar-la en benefici de tothom.

Més informació a la pàgina web www.localret.cat

BON DIA, SENYORA CLIO

“Us suggereixo que camineu amb la senyora Clio, la musa de la història. És una bona companyia, sempre presta a deixar-se agafar del braç. Ara més que mai convindria fer passejos amb ella, tan formosa, sàvia i discreta, que plora en veure quants pocs de nosaltres l’anem a veure”

Miquel Giménez, guionista i escriptor

Una de les millors coses que poden fer-se és una bona passejada per la ciutat. Tota vila guarda tresors amagats entre les seves cases antigues. Són testimonis muts d’altres èpoques i d’altres gents. Si, a més, reflecteixen vivències d’un cert gruix, un gruix històric, el passeig pot esdevenir una oportunitat per a la reflexió. Els ajuntaments miren de tenir-ho tot ben endreçat: mantenen els vells edificis, les velles pedres, al cap i a la fi, en un estat mínimament passable i, d’altra banda, netegen estàtues de personatges més o menys importants que sovint no tenen cap altre mèrit que haver fet diners a cabassos.

A mi m’agrada la senyora Clio, ves què hi farem! Sóc un malalt de la història i, per tant, agraeixo a tots els

museus que els nostres ens locals mantenen vers aquesta matèria la seva tasca. Són els fars que marquen les nostres vides passades.

Gràcies a aquesta munió d’historiadors, funcionaris, conservadors i tota quanta gent s’hi dedica des dels ajuntaments a aquesta tasca.

Ja posats, i com sigui que parlem d’història, fora bo dedicar-hi un parc, un racó, un jardí, al nostre estimat mestre Josep Maria Sanmartí, que ha traspasat fa poc. Ell, que fou cronista admirable de la transició a Madrid com a corresponal de l’AVUI, s’ho mereix.

Estàtues no, que no era persona de grandiloqüències. El jardí, potser, fora la millor opció i n’estic segur que li plauria molt.

EN RECORD DE JOSEP M. SANMARTÍ

“Aquesta crònica serà molt diferent de les que he anat publicant durant tots aquests anys. Hi falta un company que sempre m’acompanyava en aquesta pàgina, a vegades a dalt i a vegades a baix, en Josep Maria Sanmartí”

Salvador Sabrià, periodista

Sanmartí, cronista de la política del Congrés i del Senat, vinculada més o menys amb el món local, ha anat explicant la seva evolució en els diferents formats de la revista de l’**FMC**, des de la Catalunya Municipal des dels inicis, ja fa quasi una trentena d’anys, que era setmanal, fins a l’actual, que recentment va superar el número 100.

Sanmartí va morir el passat 6 de juliol als 71 anys d’edat, a causa d’un infart, a Madrid, on residia. La seva darrera col·laboració a la revista de l’**FMC** va ser la del número 102. En aquell text, posava en dubte l’eficàcia de l’estratègia del PP de fiar-ho tot a l’ex-

pansió econòmica per acabar amb les tensions polítiques, “d’entre elles el plet català” i, gat vell com era, acabava advertint: “Com sempre el problema és que les coses no solen ser tan senzilles”.

Sabia de què parlava. Sanmartí va ser corresponal a Madrid del diari Avui durant tota la transició, des de 1976 fins a 1996. A la revista de l’**FMC** hi escrivia des de començaments de la dècada dels 80, i no va deixar de fer-ho malgrat el seu tomb professional cap a la docència i la investigació universitària. Seguint les seves cròniques es podria fer un retrat dels canvis polítics a Espanya. El trobarem a faltar.

PROGRAMES LOCALS DE CONTRACTES D'APRENTATGE

La desocupació juvenil ha esdevingut un greu problema a tots els països de l'OCDE amb una proporció mitjana del 13,9% però que en molts països se situa per sobre del 20%. Davant d'aquest escenari, els contractes d'aprenentatge o de formació s'han demostrat com un efectiu instrument per facilitar la transició dels joves del món acadèmic al mercat laboral. I l'àmbit local pot tenir un paper clau en l'impuls d'aquest tipus de contractes pel seu posicionament estratègic entre ocupadors, joves i institucions educatives. A partir de l'anàlisi d'experiències reeixides de ciutats i regions d'arreu del món en la promoció de programes de contractes formatius, aquesta publicació formula un conjunt

de mesures per tal que els governs locals enforteixin el seu paper de lideratge en aquesta matèria: articulant xarxes de col·laboració entre actors locals (empresaris, institucions educatives, sindicats, societat civil, govern local, etc.) al voltant de l'ocupació, oferint assessorament a les petites i mitjanes empreses per a la tramitació d'aquest tipus de contractes, aprofitant el posicionament "sobre el terreny" dels serveis municipals de benestar social per atreure la participació dels joves d'entorns desfavorits, introduint incentius fiscals per a les empreses participants, i promovent campanyes informatives que posin en valor l'oportunitat que suposen aquest tipus de contractes.

Experiències com el hub d'aprenentatge de les àrees metropolitanes de Manchester i Leeds, el servei de contractes d'aprenentatge a la zona rural de Nordland (Noruega), el programa de contractes d'aprenentatge de l'empresa ABN Gorup a la regió australiana de Western Austràlia o el programa d'aprenentatge mitjançant el Projecte Urbà de Tecnologia de la ciutat nordamericana de Philadelphia són exemples de l'efectivitat i de les nombroses formes que pot adoptar el paper de les administracions subnacionals en aquest tipus de projectes.

http://www.oecd-ilibrary.org/employment/engaging-employers-in-apprenticeship-opportunities_9789264266681-en

PREPARAR LA TRANSICIÓ CAP A UNA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE

Hi ha cada vegada més evidències dels efectes negatius de la contaminació atmosfèrica i de la important responsabilitat que hi té la mobilitat en vehicle privat. Per tal, doncs, d'acomplir els límits de contaminació establerts pels organismes internacionals, cal iniciar una transició cap a una mobilitat més sostenible, un repte al què poden contribuir les noves tecnologies: facilitant l'ús compartit de vehicles, sistemes autònoms de mobilitat, la integració de la xarxa de transport urbà, l'expansió dels vehicles elèctrics, etc.

El Regne Unit, i la regió del Nord d'Anglaterra en particular, tenen algunes avantatges a l'hora d'afrontar aquesta transició per les seves característiques físiques (grans àrees metropolitanes) i pel fet de disposar de xarxes de transport urbans molt desenvolupades. No obstant això, les ciutats britàniques encara tenen camí per recórrer per tal de mobilitzar la població per aconseguir un nou model de mobilitat.

L'experiència d'altres països, com Alemanya, posa de manifest l'efectivitat de mesures com ara la publicació de dades fàcilment accessibles sobre contaminació i congestió, l'establiment de zones de restricció de circulació amb vehicles contaminants, la col·laboració entre administració local i sector empresarial per desenvolupar plans de transició de la mobilitat local que permetin aprofitar al màxim les oportunitats socioeconòmiques d'aquesta transició, o assegurar l'alineació entre les mesures adoptades a nivell local i les adoptades a nivell de xarxa de transport regional.

<https://www.ippr.org/research/publications/gearing-up-for-the-transition>

LA TRANSICIÓ ENVERS ECONOMIES RURALS MÉS VERDES

Recull de bones pràctiques que posen de manifest les possibilitats de transició envers uns economies més sostenibles que es poden impulsar en el marc dels Programes de Desenvolupament Rural de la Unió Europea.

Són les següents:

- Aprofitant les possibilitats econòmiques que pot oferir la biodiversitat: projecte de recuperació de la biodiversitat a Koskis Estate (Finlàndia), que ha afavorit la creació d'activitats turístiques i educatives.
- Fent més amb menys: projecte d'introducció d'un sistema de regant més eficient incentivat mitjançant una subvenció de 15 euros per hectàrea (Itàlia), i projecte de promoció de la fabricació de vinagre de tomàquet a partir dels tomàquets desestimats per la indústria conservera (Malta).

- Promovent el turisme ecològic: projecte de creació de rutes ciclables al Parc de la Serra d'Espanya, de Múrcia (Espanya), i projecte de creació d'una ruta d'observació ornitològica al sud de Cork (Irlanda).

- Generant energia renovable a partir dels recursos agrícoles: instal·lació d'una planta de biogàs alimentada per residus agrícoles (Romania) i projecte d'adquisició de la maquinària necessària per al processat de residus de fusta per fabricar biomassa (Bèlgica).

- Acol·lint la instal·lació d'infraestructures d'energia renovable: instal·lació d'un sistema d'enllumenat dels carrers a partir d'energia solar (Kainardja, Bulgària).

https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/publi-eafrd-brochure-04-en_2017.pdf

ARTISTES A LES ESCOLES

Nova York ha esdevingut una ciutat amb un elevat poder d'atracció d'artistes de totes les disciplines; no obstant això, l'increment dels preus del mercat de locals a causa de l'activitat comercial i de l'augment del nombre d'artistes fa cada vegada més complicat trobar espais d'assaig. Així doncs, si Nova York vol mantenir el dinamisme de l'activitat creativa i artística ha de trobar una solució 'creativa' que posi a disposició dels artistes sales polivalentes a preus assequibles.

Les instal·lacions escolars poden ser la resposta: disposen d'equipaments adequats, estan distribuïts per tota la ciutat i estan infrautilitzats fora de l'horari escolar. Evidentment, per tal d'assegurar la sostenibilitat de la col·laboració i els costos de manteniment, caldria establir convenis amb les associacions d'artistes i amb el departament de cultura per tal d'establir un model de cofinançament que, no obstant, seria inferior al cost de lloguer d'espais privats.

<https://nycfuture.org/research/more-NYC-artists-fewer-studios-schools>

Ajuntament de **Mollet del Vallès**

ENTORN SENSE FUM CAMPANYA DE PREVENCIÓ DEL TABAQUISME

“Entorn sense fum” és un projecte impulsat per l'Agència de la Salut Pública de Catalunya i l'Institut Català de la Salut en el qual l'Ajuntament del Mollet del Vallès ha participat activament tenint com a principal objectiu prevenir el tabaquisme entre la ciutadania, fent especial incidència en els infants i els joves. La ciutat de Mollet del Vallès va ser escollida per la Generalitat com a ciutat pionera per engegar el projecte, gràcies al bagatge en el treball en xarxa mostrat pel municipi. Així, l'Ajuntament de Mollet ha estat el primer en implementar el projecte “Entorn sense fum” en instal·lacions municipals, i ha servit de model per a la transferència de l'acció a un nombre significatiu de municipis d'arreu de Catalunya. El projecte s'ha desenvolupat a partir d'una sèrie d'actuacions que han inclòs l'adhesió dels centres educatius i entitats esportives de la ciutat a un manifest, la implantació de projectes educatius de prevenció del tabaquisme a les escoles, així com la transformació en espais sense fum dels centres esportius municipals i els accessos exteriors dels centres educatius de Mollet, entre d'altres.

Ajuntament de **Sant Cugat del Vallès**

PLA DE DESPLAÇAMENT D'EMPRESA FOMENT DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE

El Pla de Desplaçament d'Empresa és un projecte que pretén incentivar una consciència ambiental a l'ajuntament com a organització. En aquest sentit, el pla busca promocionar un comportament més sostenible a través de la gestió de la mobilitat entre els mateixos treballadors de l'ajuntament. Des d'un diagnòstic dels desplaçaments en l'àmbit dels centres de treball, es porten a terme accions com l'ús de bicicletes per als trajectes en horaris laborals, compra de vehicles elèctrics per les brigades de l'ajuntament i incentius en mitjans alternatius al vehicle privat per anar i tornar de la feina, entre d'altres. Totes les accions van adreçades al foment dels mitjans de transport sostenibles, tot promovent l'estalvi econòmic i la reducció d'emissions contaminants.

Els més de 200 desplaçaments mensuals amb la flota de bicicletes elèctriques de l'ajuntament han produït nombrosos impactes, i tots ells molt positius: a nivell ambiental, reducció d'emissions contaminants, millora en la conducció eficient; a nivell social, visibilització i normalització en l'ús de vehicles elèctrics i interès de la ciutadania per aquests; i a nivell econòmic, l'ajuntament calcula un estalvi de gairebé 30.000 euros / any.

A més, la pràctica ha rebut dos reconeixements: el Premi Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) 2015-2016, en col·laboració amb la Generalitat, a la millor actuació per la mobilitat sostenible; i el Premi Fundació Renault a la millor pràctica sostenible en la categoria d'Administració Pública.

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL 2016-2019

Santa Coloma de Gramenet va desenvolupar un procés participatiu per implicar la ciutadania en l'elaboració del Pla d'Acció Municipal 2016-2019. El principal objectiu era passar de la participació a la implicació de la ciutadania, és a dir, promoure una coresponsabilitat de la ciutadania no només amb l'aportació de valoracions i propostes sinó també amb el seguiment de l'aplicació del PAM. A més, es volia aconseguir que persones que no solen involucrar-se amb la ciutat ho fessin, especialment aquelles que no formen part d'entitats organitzades. Per assolir aquesta fita, es van dissenyar activitats creatives i es va apropar el procés a la gent d'una manera segmentada i fragmentada, amb la idea de posar-ho fàcil als habitants del municipi: un PAM mòbil que es desplaçés a tots els àmbits de la ciutat i en diferents formats.

D'altres accions dutes a terme són la realització d'una activitat temàtica, centrada en els anys 80, per tal de recollir les propostes de les persones de mitjana edat; l'habilitació d'una ludoteca en determinades activitats per tal d'afavorir la participació de pares i mares; la celebració de cinefòrums amb debats de ciutat posterior per arribar als joves o la creació del "Passaport PAM" per incentivar la participació en més d'una activitat.

Ajuntament de Blanes

PROMOCIONEM LA CULTURA, FOMENTEM LA LECTURA. COOPERACIÓ ENTRE BIBLIOTECA I ENTITATS

El projecte "Promocionem la cultura, fomentem la lectura" neix l'any 2010 amb l'objectiu d'apropar els usuaris de la biblioteca, en la seva tasca dinamitzadora i promotora de la cultura i la lectura, al teixit associatiu del municipi, al mateix temps que vol apropar les entitats locals a la biblioteca, creant un vincle amb la societat blanenca, les seves tradicions i el seu entramat cultural.

Consisteix en crear col·laboracions de periodicitat trimestral amb les 53 entitats i associacions de tipus cultural, educatiu i social, en el marc de les quals aquestes entitats poden utilitzar la biblioteca com a aparador per promocionar-se en el municipi i en la comarca. És una pràctica d'anada i tornada, ja que la biblioteca ofereix el seu espai perquè les entitats puguin fer-se visibles i, a la vegada, es nodreix del coneixement d'experts en determinades matèries, per revisar la col·lecció i detectar necessitats.

Amb aquest material es realitza una exposició del fons documental disponible a la biblioteca sobre matèries concretes, que la biblioteca recull en una guia de lectura. D'aquesta manera no només es promou la cultura local, sinó que es fomenta la lectura amb una guia temàtica accessible a tots els usuaris.

TARRAGONA

Reciclatge de vidre per investigar el càncer de mama

“La iniciativa donarà un euro per cada quilo d’envasos de vidre dipositat als contenidors a la Fundació Sandra Ibarra de Solidaritat Davant el Càncer”

Foto: Mau

L’Ajuntament de Tarragona i Ecovidrio han presentat la campanya “Recicla vidre per elles”, que té com a objectiu mobilitzar els ciutadans a reciclar vidre i contribuir amb una causa solidària i lluitar contra el càncer de mama. Des del passat 11 d’octubre i durant les properes

setmanes, 12 iglús roses estaran ubicats en punts emblemàtics de Tarragona.

La campanya s’ha estès per 18 ciutats de l’Estat espanyol per tal de sensibilitzar a un major nombre de ciutadans: així, el total de contenidors instal·lats és de 146.

Consell Comarcal d’Osona

ES PRESENTA LA TAULA DE SALUT MENTAL I ADDICCIONS

La Taula vol convertir-se en un espai de reflexió, intercanvi de recursos i treball col·laboratiu per promocionar l’atenció integrada de la salut mental al territori buscant la implicació de tots els agents relacionats amb l’atenció a la salut mental a la comarca. Està formada de moment pel Consell Comarcal d’Osona, Consorci Hospitalari de Vic, SAP Osona, CAT Salut, Osonament, Agència de Salut Pública, EAP VIC, EBA Centelles, Sant Tomàs, AFMO, Centre d’Estudis Sanitaris i Socials de la UVIC-UCC, ajuntaments de Vic i de Manlleu, Mancomunitat la Plana, i Caminem junts.

Ajuntament de Parets del Vallès

RECONeixEMENT D’UNA ESCOLA EN UN CERTAMEN SOBRE DRETS HUMANS

L’Escola Municipal Pau Vila de Parets ha estat reconeguda per la seva participació a la II Edició del Premi Iberoamericà d’Educació en Drets Humans. L’Ajuntament de Parets va presentar una memòria i un vídeo realitzat amb diferents alumnes del centre, explicant què era per a ells un ajuntament i com valoraven les visites escolars habituals que els nens i nenes dels centres escolars fan al consistori per conèixer el seu funcionament. Per a l’ajuntament és un orgull que l’escola municipal rebí un reconeixement d’aquestes característiques, en un projecte que té per objectiu promoure l’educació en drets humans.

Metròpolis Barcelona on la sostenibilitat és la base per a les persones

Fem una metròpolis sostenible en tots els sentits i per a tothom

A l'AMB tenim un compromís amb la sostenibilitat del medi ambient de l'àrea metropolitana de Barcelona. Per això treballem per la qualitat de l'aire i de l'aigua, gestionem els residus per convertir-los en un recurs, fomentem els transports públics, impulsem les energies renovables, fem front

al canvi climàtic, eduquem per a un territori més sostenible... Per a la sostenibilitat dels 3,2 milions de persones que hi viuen, treballen i estudien, impulsem la creació d'ocupació amb unes retribucions adequades, la reindustrialització, l'habitatge social, l'ensenyament, la recerca...

COMPROMÍS AMB LA INFÀNCIA

A la Fundació Agbar estem compromesos amb totes les persones, però molt especialment amb la millora de la qualitat de vida dels infants i en l'aposta pel seu futur. Per això sumem el nostre esforç a projectes com els cors infantils de Ciutat Vella de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música, el programa de beques menjador de la Creu Roja de Catalunya, l'associació de familiars de nens amb càncer (AFANOC) o diferents projectes d'UNICEF.

Font de solidaritat

